

**Strategická výzkumná agenda
a
Implementační akční plán**

**České technologické platformy pro
ekologické zemědělství**

Olomouc, září 2009

A. Strategická výzkumná agenda

Vize pro program výzkumu ekologického zemědělství do roku 2025

Ekologické zemědělství a produkce biopotravin jsou významnou inovativní oblastí přispívající k udržitelnému rozvoji společnosti. Během uplynulých 20 let se ekologický systém hospodaření v České republice rozšířil téměř na 10% plochy zemědělské půdy, zajistil příjmy pro stovky zemědělských podniků především v marginálních oblastech, vytvořil řadu pracovních příležitostí, zlepšil podmínky pro život hospodářských zvířat, a v neposlední řadě přispěl k ochraně životního prostředí a napomohl rozvoji venkova. Inovace sehrály významnou roli při posunu zemědělství a výroby potravin všeobecně směrem k dlouhodobé udržitelnosti a kvalitě.

Potenciál pro inovace na základě ekologických znalostí je obrovský, stejně jako dopad těchto inovací na veřejné statky, služby a na trhy. Současná úroveň výdajů na výzkum a šíření znalostí však tento potenciál adekvátně neodrážejí.

Je proto společným zájmem investovat do výzkumu v oblasti ekologického zemědělství a produkce biopotravin, s cílem vylepšit a dále rozvíjet samotný systém a celý ekologický potravinový řetězec. Jednou z forem urychlení inovací jsou technologické platformy (TP) zaměřující se na identifikaci výzkumných priorit v daném sektoru, zlepšení vertikální spolupráce mezi vědou, aplikovaným výzkumem, poradenskými službami, zemědělci a zpracovatelskými podniky a následně i obchodem a spotřebiteli.

„Česká technologická platforma pro ekologické zemědělství“ (ČTPEZ) vychází z vizi a strategie evropské technologické platformy „TP Organics“ zaměřené na udržitelné systémy produkce potravin a vytváření statků veřejného zájmu, založené v roce 2008 při Skupině IFOAM EU v Bruselu.

Východiska Evropské technologické platformy TP Organics, Strategická výzkumná agenda a Implementační akční plán ČTPEZ vychází z Akčního plánu pro biopotraviny a ekologické zemědělství přijatého v roce 2004 a respektuje Nařízení Rady č. 834/2007 o ekologické produkci a označování ekologických produktů, které vstoupilo v platnost 1. 1. 2009. Klade si za cíl zmapovat potřeby na všech úrovních výzkumu v časovém horizontu 15 let, identifikovat milníky, překonat bariéry rozvoje, definovat priority technologického vývoje a navrhnout rozmístění a používání nových technologií.

Evropský program výzkumu biopotravin a ekologického hospodaření do roku 2025 obsahuje následující výzvy a trendy v zemědělství a potravinovém dodavatelském řetězci:

- zvyšující se poptávka po vysoce kvalitních potravinách s přidanou hodnotou;
- stabilní produkce potravin a jejich dostupnost;
- závislost zemědělství a dodávek potravin na neobnovitelných energetických zdrojích, obzvláště na fosilních palivech;
- čerpání přírodních zdrojů a destrukce regulačních, kulturních a ekosystémových služeb;
- vylidňování venkova a industrializace a odcizení potravinových řetězců;

- zachování krajinného rázu, biodiverzity a úrodnosti půdy;
- etické a kulturní aspekty zahrnující péči o kvalitní život lidí, ale i hospodářských zvířat.

Mezi cíle vědeckého výzkumu v ekologickém zemědělství a produkci biopotravin patří: zajistit nižší náklady na produkci biopotravin, zvýšit výnosy, zvýšit vnější i vnitřní kvalitu a organoleptické vlastnosti produktů, zabránit rizikům bezpečnosti potravin a dosáhnout významného snížení výdajů v oblasti životního prostředí, jeho ochrany a společenských nákladů.

Priority technologické platformy pro ekologické zemědělství v ČR

Prioritami výzkumu a inovací jsou

1. Ekonomicky životaschopné ekologické zemědělství jako součást venkovské ekonomiky
2. Produkce na bázi ekologických principů a s ohledem k životnímu prostředí
3. Ekologické potraviny pro zlepšení kvality života a zdraví

Priorita 1

Ekonomicky životaschopné ekologické zemědělství jako součást venkovské ekonomiky

1.1 Víze pro rok 2025

Ekologické zemědělství jako model multifunkčního zemědělství, zpracování produktů s vyšší přidanou hodnotou a agroturistika se stanou důležitými hnacími momenty pro posílení venkovských ekonomik. Dialog mezi městským a venkovským obyvatelstvem se značnělepší a partnerství mezi spotřebiteli a producenty posílí. Diverzifikovaná regionální ekonomika bude přitahovat obyvatele a zvyšovat jejich kvalitu života a zajišťovat, aby byl environmentální, hospodářský a společenský rozvoj venkovských oblastí udržitelný.

1.2 Obecné zdůvodnění

Posilování místních ekonomik bude významným trendem v evropském zemědělství a produkci potravin.

Regionálně produkované suroviny se specifickými vlastnostmi, zvýší různorodost potravin, přičemž budou spojovat tradiční rozmanitost s nejmodernějšími, přelomovými technologiemi. Výroba potravin s přidanou hodnotou, místních potravin zpracovaných podle tradičních receptur a potravin s geografickým označením původu vytvoří pracovní příležitosti a zajistí ekonomický rozvoj ve venkovských oblastech a současně budou přispívat ke zvýšení atraktivit těchto oblastí. Malé zemědělské provozy a farmy střední velikosti, stejně jako producenti potravin sídlící v klimaticky méně výhodných oblastech nebo místně specificky znevýhodněných oblastech či v odlehlých regionech budou schopné realizovat odbytky produkce a zvyšovat místní ekonomickou hodnotu. Místní potraviny produkované udržitelně šetrným způsobem se stanou důležitou součástí kulinářské kultury a přispějí ke zdravému stravování obyvatel za současného rozvoje obchodu se zemědělskými komoditami. Nové formy spolupráce vytvoří přímější vztahy se zákazníky a stanou se základem pro realizaci

spravedlivé distribuce hodnot ve výrobně – odběratelském řetězci jak z pohledu zákazníků, tak producentů. Ekologické zemědělství bude hrát nezastupitelnou roli v šíření principů zdravého způsobu života a zodpovědnosti např. prostřednictvím demonstračních farem; bude ukázána role zemědělce v prosazování trvale udržitelného života (koloběh živin, zlepšování životního prostředí atd.). Zemědělci budou vnímáni veřejností jako nositelé lokálních autentických produktů. Pozitivní vztah spotřebitele k místním ekonomikám bude posílen, jako kontrast ke globalizovanému přístupu k produkci a spotřebě potravin.

Ekologické zemědělství je formou zemědělství výrazně založeného na vědomostech - zahrnuje jak vyspělé moderní technologie, tak původní poznání – s důrazem na schopnosti zemědělce spontánně se rozhodovat.

Ekologické zemědělství, jako model multifunkčního zemědělství, bude i nadále motivovat a inspirovat konvenční zemědělství i jiné resorty ke zvyšování standardů hospodaření ve prospěch společnosti.

Zemědělci produkující biopotraviny vynikají zejména ve využívání přímých prodejních kanálů, jakými jsou například prodej ze dvora, místní zemědělské trhy, obchody s lokální zemědělskou produkcí, či dodávky bioproduktů až do domu. Stoupá význam internetového marketingu - úspěšnou formou odbytu se stávají internetové obchody, které umožňují ekologickým zemědělcům komunikovat se zákazníky v odlehlých oblastech. Všechny tyto formy odbytu mohou sehrát důležitou roli při přemostění propasti mezi zemědělským a nezemědělským obyvatelstvem.

1.3 Příklady výzkumných námětů

1.3.1 Pozitivní vliv ekologického zemědělství v oblasti etické a hodnotové

Další vývoj ekologických principů a šíření základních etických hodnot.

Vývoj metodik pro hodnocení potravin a zemědělských systémů ve vztahu k základním principům ekologického zemědělství (zdraví, ekologie, spravedlnost a péče).

Stanovení postupů, jak operativně interpretovat etické hodnoty a principy při vytváření pravidel v zákonném rámci.

1.3.2 Posilování spolupráce mezi partnery

Metody pro zlepšení komunikace a společné využívání hodnot v globálních a vzdálených potravinových řetězích na základě jednání mezi rovnoprávnými partnery.

Vytvoření prostoru pro dialog mezi všemi zúčastněnými jako jsou spotřebitelé, producenti, zpracovatelé a ostatní činitelé v potravinovém dodavatelském řetězci.

Vývoj modelů pro nové hospodářské a sociální formy spolupráce, například CSA („community - supported agriculture“) - komunitou podporované zemědělství, místní dodávky biopotravin až do domu, regionální potravinářské weby, komunitou podporované místní potravinářské zpracovatelské jednotky, atd.

Rozvoj přístupů pro úspěšnou integraci obyvatelstva (zemědělci, průmysl, spotřebitelé a občanská společnost) ve výzkumných programech využívajících spoluúčast a metodiku akčního výzkumu.

Aktivní zapojení zemědělců do regionálních rozvojových programů (např. Leader, ekoturistika).

1.3.3 Trh

Poznání funkčnosti a vývoje trhů s ekologickými produkty, včetně inovací s rozvojem trhů spojených (zejména u komodit, pro které trhy rozvinuté dosud nejsou).

Potenciál a důsledky lokalizace a regionalizace potravinových systémů, včetně hodnocení rozdílů u různých typů stravy a míry, do jaké jsou požadavky spotřebitelů v průběhu sezóny uspokojovány.

Hodnocení sociálních a ekonomických důsledků různých modelů pro spravedlivý trh.

Prvotní náklady a míra internalizace různých typů a intenzit regionalizovaných a globálních potravinových řetězců. Dokumentace sociálních a ekonomických dopadů na místní a regionální úrovni.

Rozvoj produkce lokalizované a obnovitelné energie ve venkovských oblastech, včetně hodnocení trvalé udržitelnosti technologií, sociálních, ekonomických a environmentálních dopadů.

1.3.4 Transfer informací a vzdělávání

Inovativní formy vzdělávání prostřednictvím komunikace a spolupráce v rámci globálních sítí stran zapojených v regionalizovaných a lokálních potravinových řetězcích.

Zdokonalené metody pro předávání a výměnu znalostí „best practice“. „Školení příští generace“.

Vývoj inovativních forem transferu informací (poradenství osobní, prostřednictvím médií atd.) v rámci ekologického zemědělství.

Řízení rozvoje: výměna vědomostí a znalostí ve smíšených zemědělských a potravinářských systémech.

1.3.5 Ekonomické a podnikatelské aspekty ekologického zemědělství a jeho role v regionálním rozvoji

Vybudování systému analýzy ekonomiky ekologických podniků jako zdroj zvyšování podnikatelského potenciálu zemědělců v ekologickém zemědělství (EZ).

Potenciál podniků v EZ v podpoře rozvoje venkova. Hodnocení sociální trvalé udržitelnosti, kvality práce a života činitelů zapojených do dodavatelských řetězců.

Snížení nákladů na biopotraviny v regionálních, národních, evropských a mezinárodních potravinových řetězcích

Vývoj příslušných indikátorů a postupů pro hodnocení úspěšnosti EZ i v certifikačních systémech i pro hodnocení produkce veřejných statků (zlepšování životního prostředí, zvyšování welfare zvířat atd.).

Priorita 2

Produkce na bázi ekologických principů a s ohledem k životnímu prostředí

2.1 Vize pro rok 2025

Ekologické zemědělství a přístup ekozemědělců k venkovské krajině se mohou při vhodně nastavených nástrojích spolupodílet na ochraně jednotlivých složek životního prostředí a na posílení biodiverzity na všech úrovních. Tento dlouhodobě udržitelný zemědělský systém ztraktivní svými přístupy k vlastnímu agroekosystému i k celé venkovské krajině prostředí pro život místních obyvatel i pro turistiku.

2.2 Obecné zdůvodnění

Ochrana životního prostředí je diskutovaným problémem souvisejícím s intenzivními formami hospodaření. Řada z nich negativně ovlivňuje nejen složky prostředí, ale mají výrazné negativní vlivy na druhovou pestrost i na různorodost krajiny. Nové a moderní metody ekologického hospodaření by měly zajistit nejen dostatečné množství kvalitních produktů, ale zároveň by měla být jejich prioritou ochrana kvality půdy, která je základem zemědělské produkce a života na Zemi. Velmi důležité jsou i nepoškozování vodních zdrojů a péče o diverzitu na všech úrovních, a to od genetické až po ekosystémovou. Nezanedbatelná není ani estetická stránka související s krajinným rázem. Ta je oceňovaná nejen lidmi žijícími v konkrétní krajině, ale pro svou atraktivitu se stává vyhledávaným cílem krátkodobé i dlouhodobé rekreace pro obyvatele měst. Všechny environmentální efekty ekologického zemědělství mají svůj dopad i do ekonomické sféry, neboť v duchu ekonomiky životního prostředí minimalizují celospolečenské náklady vynakládané v rámci nápravných opatření. K životnímu prostředí šetrné zemědělské přístupy nesouvisejí pouze s mimoprodukčními funkcemi multifunkčního zemědělství, ale mají přímý dopad i na vlastní agroekosystém (např. koloběhy prvků, funkční biodiverzita v ochraně rostlin). Ekologické zemědělství může být svým environmentálním přístupem k hospodaření přínosem v řešení aktuálních problémů, jakými jsou snižování biodiverzity, špatná kvalita půdy či znečišťování přírodních zdrojů. Řada opatření, která jsou plošně na zemědělské půdě či v chovu hospodářských zvířat dnes zaváděna, jsou v ekologickém zemědělství již dlouho standardem.

2.3 Příklady námětů pro výzkum

2.3.1 Vývoj nových systémů s ohledem na produkční i mimoprodukční funkce

Vývoj systémů pro měnící se klima (klimatické extrémny).

Ekologické přístupy v lokálně adaptovaných zemědělských systémech.

Vývoj nových technologií a produktů pro hubení plevelů a ochranu rostlin (biologická ochrana, pesticidy na bázi rostlinných látek atd.).

Vývoj technologií v souvislosti s návrhem udržitelného hospodaření a s jeho řízením (automatizace, senzory při pěstování rostlin a v chovu zvířat, GPS a informační technologie).

2.3.2 Optimalizace agroekosystému a péče o půdu

Zlepšená péče o půdní organickou hmotu, výzkum půdních mikroorganismů ve zpřístupňování živin a v ochraně rostlin.

Zpřístupňování a příjem makro- a mikroelementů při rozdílném způsobu obdělávání půdy.

Zvýšená recyklace živin a organické hmoty v různých produkčních systémech.

Vývoj technologií minimalizujících degradaci půdy.

Výzkum funkční diverzity edafonu.

2.3.3 Ekologické zemědělství v ochraně biodiverzity a krajiny

Hodnocení environmentálních dopadů EZ na zemědělskou krajinu.

Návrh indikátorů kvality zemědělského systému s ohledem na ochranu životního prostředí.

Výzkum vlivů biodiverzity a ekosystémových služeb na zemědělskou produkci.

Návrhy funkční biodiverzity pro konkrétní formy hospodaření.

Studium genových zdrojů pro ekologické zemědělství (s důrazem pro šlechtění plodin na odolnost).

Systém oceňování externalit zemědělské produkce (oceňování vlivů zemědělského systému na složky životního prostředí a na krajinu).

Priorita 3

Ekologické potraviny pro zlepšení kvality života a zdraví

3.1 Vize pro rok 2025

Do roku 2025 bude mít obyvatelstvo zdravější a vyváženější výživu. Preference potravin a kvality se změní. Čerstvé plnohodnotné potraviny budou základním trendem a zpracovatelské technologie budou produkovat potraviny s minimálními změnami, co se týče standardní kvality. Specifická chuť a její regionální obměny budou více ceněny než uměle vyrobené potraviny.

3.2 Obecné zdůvodnění

Změny ve stravovacích návycích podněcované různými ekonomickými, sociálními, a společenskými faktory vyvolávají poptávku po polotovarech a hotových potravinách, zjednodušené a nevyvážené stravě, fast foodech a levném stravování ve školách, školkách a závodních jídelnách. Znalosti o tom, jak vyprodukovat a připravit kvalitní potraviny mizí a projevuje se všeobecný nedostatek informovanosti o potravinách. Dětská obezita je jedním z nejvýznamnějších zdravotních problémů 21. století. Také ostatní onemocnění související s výživou, například kardiovaskulární choroby, diabetes, zubní kazivost a potravinové alergie ovlivňují fyzické a duševní schopnosti spotřebitelů.

Zdraví jednotlivce i společnosti mj. závisí jak na množství a kvalitě přijaté potravy, tak na složení naší stravy a na způsobu jejího zpracování a přípravy. Vyšší kvalita života je nevyhnutelně spjata se zvýšenou poptávkou po potravinách a ostatním zboží nejvyššího standardu. Povědomí spotřebitelů o výživě v budoucnosti stoupne, zvýší se nároky na bezpečnost a původ potravin

Konzumace biopotravin je považována za součást zdravého životního stylu. Je tomu tak rovněž díky skutečnosti, že produkce biopotravin je dobře ošetřena zákonem a certifikována nadnárodními a národními standardy. Biopotraviny neobsahují dochucovadla s návykovým potenciálem a při jejich zpracování nejsou použity technologie, které narušují v organismu vnímání pocitu sytosti. Podpora konzumace potravin rostlinného původu je důležitou součástí ekologického životního stylu. Spotřebitelé, kteří v rámci zdravého životního stylu omezují konzumaci masa, mohou nepřímo omezit environmentální a welfare problémy související s vysokou intenzitou chovu hospodářských zvířat.

Inovace jsou zapotřebí zejména v souvislosti se zpracováním a skladováním potravin a jejich balením. Budou vyvinuty inovační technologie, například citlivé metody pro fyzikální zpracování, které uchovají senzorycké vlastnosti i vysokou nutriční a zdravotní kvalitu produktu. Přídavné a pomocné látky pro zpracování budou redukovány, měněny nebo nahrazeny v souladu se standardy ekologické kvality. Nové zpracovatelské technologie zajistí biopotravinám konkurenceschopnost a budou atraktivní zejména pro malé a střední podniky.

Pestrost sortimentu i kvality biopotravin může být dodatečně zvýšena použitím netradičních plodin a starých a krajových odrůd na ekologických farmách. Mnoho z těchto produktů vyžaduje přizpůsobení znalostí o jejich výrobě, zpracování, balení, přepravě a zacházení s nimi.

Konzumace biopotravin se stane základní součástí moderní kultury stravování a životního stylu. Bude to součást změn, které výrazně zlepší kvalitu života a zdraví spotřebitelů. Tento postoj současně přispěje k snížení nákladů na zdravotnictví. Kultura biopotravin má potenciál, aby se stala hybnou silou pro trvale udržitelný, přírodní a zdravý životní styl.

3.3. Příklady námětů pro výzkum

3.3.1 Indikátory kvality a autentičnosti biopotravin

Definování základních pojmů souvisejících s vnímáním biopotravin a zdraví (např. kvalita potravin, autentičnost, přírodnost, celistvost, neporušenost, vitalita, odolnost).

Zdokonalení systémových indikátorů pro vysoce kvalitní biopotraviny (např. čerstvost, přírodnost, struktura a chuť).

Vývoj a ověření metodik testování indikátorů kvality biopotravin.

Specifické vlastnosti starých a krajových odrůd a starých plemen.

Vývoj a ověření metodik pro zabezpečení autentičnosti biopotravin.

3.3.2 Ovlivnění kvality genotypem, prostředím a technologickými postupy

Zlepšená kvalita potravin, která je více v souladu s principy systémů ekologické produkce a systémů rostlinné a živočišné výroby s nízkým vstupem (prostřednictvím šlechtění a technik zemědělského hospodaření).

Vazby mezi postupy ekologického zemědělství a indikátory kvality potravin.

Inovativní nebo upravené technologie pro zajištění kvality biopotravin v průběhu produkce, přepravy a skladování.

Inovativní nebo upravené technologie pro zajištění kvality biopotravin při zpracování a balení (zaměřeno na citlivé metody pro fyzikální zpracování a rovněž na alternativy k přídavným a pomocným látkám pro zpracování).

Kvalita celého potravinového řetězce a analýzy rizika kritických kontrolních bodů u ekologické produkce. Použitelnost moderních diagnostických nástrojů v kombinaci s procesem certifikace.

Hodnocení začlenění pohody zvířat do certifikačního schématu.

3.3.3 Souvislosti mezi kvalitou bio-produkce a prostředím

Ekologické stopy u potravin z různých produkčních systémů, různých technologií zpracování a u různých potravinových řetězců.

Klimatické změny a spotřeba biopotravin.

Vliv regionální produkce na kvalitu bioproduktů a prostředí.

Biodiverzita ve vztahu ke kvalitě bioproduktů a agroekosystému.

3.3.4 Vliv kvality bioprodukce na zdraví a spokojenost spotřebitele

Stravovací režim, preference spotřebitele a nákupní chování v různých socio-ekonomických podmínkách.

Vnímání indikátorů kvality biopotravin spotřebitelem.

Vazby mezi stravovacím režimem, stravou, pocitem pohody a zdravím lidí a systémy ekologické produkce.

Souvislosti mezi potravinami a kulturním dědictvím.

Hledání vazeb mezi konzumací biopotravin a zdravím.

B. Implementační akční plán

Priority identifikované ve Strategické výzkumné agendě budou postupně rozpracovávány v rámci výzkumných témat podle pořadí důležitosti a ohledem na slabé stránky EZ v ČR a nedostatky v poznání.

Dlouhodobý cíl implementačního plánu:

vybudovat integrovaný znalostní systém v ekologickém zemědělství, který bude založen především na výzkumu a šíření informací (např. pomocí poradenství).

Střednědobý cíl implementačního plánu:

pokrytí klíčová témata, chybějící v znalostním systému EZ v ČR výzkumem a přenosem informací.

1. Aktivity, kroky, implementace a výstupy (týká se všech priorit)

1.1 Přehled aktivit společných všem prioritám výzkumu

1.1.1 Pravidelně vymezované obsahové zaměření výzkumu v ČR

Aktivity a kroky: pravidelná (nejméně jednou ročně) identifikace žádoucích témat pro výzkum.

Implementace a výstupy: pravidelná pracovní setkání předních zemědělců pracovníků výzkumu ve vybraném oboru a poradci s cílem identifikovat a diskutovat témata pro výzkum. Výstupem bude seznam témat pro výzkum, který poslouží k lepšímu zaměření výzkumu v dalším období (důraz na identifikaci budoucích priorit), tento bude sloužit:

- ke zpřesňování běžících výzkumných projektů;
- k návrhům střednědobých priorit výzkumu v rámci národních výzkumných agentur;
- plánování mezinárodního výzkumu (hledání partnerů atd.);
- dlouhodobému budování znalostního systému, pokrývajícímu klíčová témata v EZ.

1.1.2 Pravidelné bilancování žádoucího zaměření výzkumu vůči stávajícím kapacitám

Aktivity a kroky: porovnání žádoucích témat pro výzkum se stávající kapacitou ve výzkumu (Jsou témata pokryta odpovídajícími odborníky? Je jejich personální kapacita dostačující? Jsou stávající technické kapacity pro pokusy atd. dostačující?).

Implementace a výstupy: v návaznosti na identifikaci témat pro výzkum budou nároky na výzkum posouzeny z hlediska stávajících kapacit ve výzkumu a zvážen způsob, jak doplnit chybějící kapacity (mezinárodní výzkum, vychování mladých odborníků atd.). Výstupem bude návrh doplnění kapacit nebo jiný způsob zajištění výzkumu, který v ČR chybí.

1.1.3 Integrace výzkumu v ekologickém zemědělství v ČR

Aktivity a kroky: vypracování systému sdílení informací o zaměření členů ČTPEZ, tvorby týmů a podpory výzkumu (bude přezkoumán a případně inovován jedenkrát ročně).

Implementace a výstupy: v prvním roce bude vypracován tento systém a implementace jeho částí bude postupná (v průběhu max. jednoho roku).

Výstupem bude funkční systém sdílení informací, budování výzkumných týmů.

1.1.4 Tvorba a hodnocení úspěšnosti klíčových strategických dokumentů v EZ (např. Akčního plánu ekologického zemědělství)

Aktivity a kroky: vypracování systému spolupráce na tvorbě klíčových strategických dokumentů.

Implementace a výstupy: strategické dokumenty budou vypracovávány dle jejich povahy (periodicky, nebo dle jejich potřeby). Každoročně bude provedeno hodnocení výsledků přijatých strategických dokumentů, které se bude opírat tam, kde to bude nezbytné o výzkum. Výstupem budou klíčové strategické dokumenty pro EZ a jejich hodnocení.

1.1.5 Strategie společného postupu

Aktivity a kroky: Vypracování strategie společného postupu při naplňování rozvoje výzkumu a poradenství v EZ pro členy platformy.

Implementace a výstupy: Strategie bude detailně rozpracována v roce 2010 s tím, že v témže roce začne její realizace. Součástí strategie bude např. bilance kapacit a pokrytí témat ve výzkumu a poradenství v EZ mezi členy ČTPEZ a návrh na řešení případných nepokrytých témat (viz. body 1.1.1 a 1.1.2.).

Výstupem bude strategie spolupráce (rozdělení rolí, částečně formalizované postupy spolupráce atd.) mezi členy (i nečleny) ČTPEZ a počátek její realizace v roce 2010.

1.2 Žádoucí změna prostředí a podmínek pro podporu VaV a inovací na národní a evropské úrovni tak, aby byl povzbuzen jejich růst

1.2.1 Přijetí priorit výzkumu, které by reflektovaly význam ekologického zemědělství na národní i evropské úrovni (navrhuje např. ČTPEZ)

1.2.2 Podpora institucionálního zázemí a spolupráce ve výzkumu a poradenství v EZ

1.2.3 Podpora posilování výchovy v EZ na školách všech stupňů v ČR

1.3 Časový rámeček očekávaných prvních výstupů dle priorit, směrů a vybraných témat výzkumu (příklady)

Priorita/téma	Do 1 roku	Do 5-ti let	Trvale
(1) Ekonomicky životaschopné ekologické zemědělství jako součást venkovské ekonomiky			
Další vývoj ekologických principů a šíření základních etických hodnot			X
Vytvoření prostoru pro dialog mezi všemi zúčastněnými jako jsou spotřebitelé, producenti, zpracovatelé atd.		X	
Poznání funkčnosti a vývoje trhů s EZ produkty	X		X
Zdokonalení metody pro předávání a výměnu znalostí „best practice“		X	
Vývoj inovativních metod forem přenosu informací	X		X
Analýza ekonomiky podniků v EZ	X		X
Vývoj indikátorů pro hodnocení produkce veřejných statků, certifikaci atd.		X	
(2) Produkce na bázi ekologických principů a s ohledem na životní prostředí			
Vývoj systémů pro měnící se klima (klimatické extrémny)			X
Vývoj nových technologií a produktů pro hubení plevelů a ochranu rostlin (biologická ochrana, pesticidy na bázi rostlinných látek atd.)			X
Zlepšená péče o půdní organickou hmotu, výzkum půdních mikroorganismů ve zpřístupňování živin a v ochraně rostlin			X
Vývoj technologií minimalizujících degradaci půdy		X	
Návrh indikátorů kvality zemědělského systému s ohledem na ochranu životního prostředí		X	
Návrhy funkční biodiverzity pro konkrétní formy hospodaření		X	
Studium genových zdrojů pro ekologické zemědělství (s důrazem pro šlechtění plodin na odolnost)			X
(3) Ekologické potraviny pro zlepšení kvality života a zdraví			
Příprava metodik testování indikátorů kvality biopotravin.			X
Vývoj a ověření metodik pro zabezpečení autentičnosti biopotravin			X
Výzkum inovativních technologií pro zajištění kvality biopotravin			X
Vyhodnocení zátěže prostředí bioprodukcí a zpracováním	X		
Analýzy vlivu regionální bioprodukce na kvalitu produktů a prostředí		X	
Studium vnímání indikátorů kvality biopotravin spotřebitelem	X		
Hledání vazeb mezi konzumací biopotravin a zdravím		X	

Pozn.: u trvalých úkolů je záměrem začít s výzkumem a rozvojem již v prvním roce a pokračovat trvale.